

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/328/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203537
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5614203537.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa CD Constulting, s.r.o., so sídlom K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, IČO: 264 29 705, Česká republika, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Gr?sslingova 4, proti odporkyni X. L., nar. XX.X.XXXX, bytom T., J. F. XX, o splnenie povinnosti zaplatiť sumu 62,74 eur, zročný zmenkový úrok 1.883,52 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7C/92/2014-38 zo dňa 11. decembra 2014 takto

rozhodol:

N e p r i p ú š ť a čiastočné späťvzatie návrhu navrhovateľom.

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Účastníkom n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd (v celom rozsahu) zamietol návrh navrhovateľa. Zdôraznil, že nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou (ďalej len nariadenie č. 861/2007) ako primárny prameň komunitárneho práva nemožno zneužívať na obchádzanie celého komplexu európskych a vnútroštátnych noriem na ochranu spotrebiteľa. V súvislosti s postupom navrhovateľa podľa označeného nariadenia konštatoval, že jeho skutkové tvrdenia boli nedostatočné, brániace súdu vydať spravodlivé rozhodnutie. Z daného titulu okresný súd navrhovateľa prostredníctvom vzorového tlačiva B v zmysle nariadenia č. 861/2007 vyzval, aby poskytol doplňujúce informácie, čo navrhovateľ nevyužil (následkom je zamietnutie návrhu) a len zopakoval, že neuplatňuje právo z pohľadávky, ale „iba“ zo zmenky.

Zo skutkových tvrdení navrhovateľa nie je možné naplniť úradnú povinnosť súdu - vykonanie prieskumu dodržania spotrebiteľského práva. Ak by konajúci súd za tejto situácie vyhovel návrhu na základe predloženej zmenky, postupoval by rovnako ako rozhodcovský súd, ktorého rozhodnutie v exekučnom konaní bolo právoplatne (exekučným) súdom kvalifikované ako rozhodnutie, ktoré priznáva zákonom nedovolené plnenie. Okresný súd zdôraznil, že činnosť súdu nemôže byť rozdielna, lebo by odporovala ústavnému princípu právnej istoty ako neoddeliteľnej súčasť právneho štátu. Zároveň poukázal i na súdnu prax, podľa ktorej je abstraktný charakter zmenky právne nezávislý len dovtedy, pokiaľ nie je spojený s konkrétnym kauzálnym vzťahom.

Odčlenenie zmenkového abstraktného vzťahu od spotrebiteľského vzťahu nie je preto možné. Použitie zmenky v spotrebiteľských vzťahoch je pritom limitované, ale pre nedoplnenie skutkových tvrdení navrhovateľom nebolo možné bezprostredne posudzovať prijateľnosť zmenky v dotknutom spotrebiteľskom vzťahu. Navrhovateľ teda neunesol dôkazné bremeno o prípustnosti použitia zmenky v konkrétnom prípade.

Okresný súd uzavrel, že snaha navrhovateľa o interpretáciu zmenky ako riadneho a plnohodnotného zmluvného dojednanie je v danom prípade v hrubom rozpore s elementárnymi zásadami spotrebiteľského práva na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni európskeho práva. Dodal, že zmluvné dojednanie čl. 17 vo všeobecných obchodných podmienkach k úverovým zmluvám uzatváraným s obchodnou spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. (pôvodný vlastník zmenky) ohľadne vyplňovania zmenky, je v rozpore s § 4 ods. 6 zák. 258/2001 Z.z. Súčasne dohoda o vyplnení zmenky a jej obsah a konkrétne znenie neboli zo spotrebiteľom (odporkyňou) individuálne dohodnuté. Nemožno pritom (ne)prihliadať ani na neprimerane vysoké príslušenstvo pohľadávky - zmenkový úrok 0,25% denne, t.j. 91,25% ročne. Dohoda o vyplnení zmenky by tak bola právnym úkonom obchádzajúcim zákon, ktorý je v zmysle § 39 Obč. zák. absolútne neplatný.

O trovách konania okresný súd rozhodol tak, že v spore úspešnej odporkyni ich náhradu nepriznal, keďže si tento procesný nárok neuplatnila a ani z obsahu spisu ich vznik nevyplýva.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že návrhu bude v celom rozsahu vyhovieť. Už na tomto mieste odvolací súd považuje za nutné konštatovať, že hoci odvolanie je zdanlivo rozsiahle, navrhovateľ v jeho rámci opakovane uvádza tie isté argumenty (neraz dokonca úplne identicky slovné formulované) a neprimerane obširne cituje z rozhodnutí súdov v iných (údajne skutkovo a právne zhodných) veciach. Zároveň z rozhodovacej činnosti je odvolaciemu súdu známe (§ 121 O.s.p.), že takmer totožné odvolania podáva i v iných veciach, v ktorých vystupuje ako navrhovateľ a uplatňuje práva zo zmenky s odkazom na nariadenie č. 861/2007; a to bez ohľadu na konkrétne východiská, úvahy a závery súdov prvého stupňa. To znamená, že svojim charakterom ide (okrem iného tiež) o formulárové odvolanie.

Odvolateľ zdôrazňoval, že svoj nárok uplatňuje ako nárok zo zmenky. Z daného titulu nemá vedomosť o iných vzťahoch medzi pôvodným vlastníkom zmenky a jej vystaviteľom (odporkyňa). Preto ani nemohol vykonať opravu, resp. doplnenie návrhu na základe výzvy okresného súdu; navyše, ide o výzvu na doplnenie, ktoré nie je v súdnej veci (práve pre jej „zmenkový“ základ) relevantné. Navrhovateľ poukazoval na neakcesorickú povahu zmenky, z ktorého dôvodu nebol okresný súd oprávnený posudzovať prvotný (kauzálny) vzťah. Ak by sa uvedeným i zaoberal, mohol tak urobiť len na základe aktivity (námietok) protistrany, a nie z vlastnej iniciatívy. Konajúci súd pritom môže vykonať len dokazovanie navrhnuté niektorým z účastníkov konania. Navrhovateľ rovnako spochybnil oprávnenie okresného súdu skúmať, či predmetný vzťah je/nie je vzťahom spotrebiteľským; osobitne, ak uvedené žiadna zo strán netvrdila. Napriek tomu dodal, že zmenka je prípustná aj v týchto - spotrebiteľských - vzťahoch. Odvolateľ napokon namietal i nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku. K záveru o neprijateľnosti 91,25% ročného zmenkového úroku uviedol, že takýto záväzok vyplynul z dobrovoľne odporkyňou podpísanej zmenky; čiže išlo o prejav jej slobodnej vôle.

Odporkyňa žiadala napadnutý rozsudok potvrdiť. Zopakovala, že „s návrhom žaloby“ nesúhlasí a nemá vedomosť o tom, že by dotknutú sumu navrhovateľovi dlhovala. Tvrdila, že navrhovateľ zneužil postavenie veriteľa a „vytvoril nekalé podmienky pre získanie zmenky“.

V štádiu po podaní odvolania navrhovateľ vykonal čiastočné späťvzatie návrhu v rozsahu 0,19% denne z uplatňovaného zmenkového úroku.

Odporkyňa s uvedeným dispozitívnym úkonom navrhovateľa nesúhlasila. Nadväzne krajský súd v zmysle § 208 veta druhá O.s.p. nepripustil (čiastočné) späťvzatie návrhu na začatie konania, keďže podmienkou takéhoto postupu je (práve) súhlas protistrany - odporkyne.

Následne krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Jednoznačne je nutné odmietnuť námietku odvolateľa o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku. Okresný súd rešpektoval všetky zákonné parametre týkajúce sa tejto časti rozhodnutia súdu. Nie je pritom porušením práva na (riadne) odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasti základného práva na spravodlivý súdny proces, resp. ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu, ak súd neodôvodní rozhodnutie podľa predstáv účastníka. Z napadnutého rozhodnutia výslovne a konkrétne vyplývajú tak jednotlivé východiská okresného súdu, ako aj súvisiace úvahy a z nich rezultujúce závery.

Obdobne neobstojí odvolacia námietka týkajúca sa nemožnosti vykonania dokazovania bez návrhu niektorej z procesných strán. Takéto oprávnenie totiž vyplýva súdu priamo z textu zákona - § 120 ods. 1 veta tretia O.s.p. Výnimočnosť v súdnej veci je daná práve osobitným významom ochrany spotrebiteľa, ktorú súvislosť okresný súd aj so zdôraznením jej „európskeho“ rozmeru náležite zdôvodnil.

Navyše, v prejednanom prípade skutkové okolnosti týkajúce sa základného vzťahu odporkyne a právneho predchodcu navrhovateľa namietala bezprostredne odporkyňa. Mimo výsluchu účastníka (odporkyne) okresný súd ani nevykonával - okrem písomností predložených bezprostredne navrhovateľom - žiadne ďalšie dokazovanie. Len pre úplnosť krajský súd dodáva, že okresný súd mal vedomosť o uplatňovaní si kauzálny totožného nároku právnym predchodcom proti odporkyni v rozhodcovskom konaní a následne žiadosťou o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie (sp. zn. tamojšieho súdu 6Er/774/2010) z vlastnej úradnej činnosti (§ 121 O.s.p.), ktoré skutočnosti sa nedokazujú.

Vyjadrenia odporkyne na pojednávaní dňa 11.12.2014 zároveň vyvracia tvrdenie odvolateľa o tom, že protistrana nevzniesla v súdnej veci žiadne námietky. Z obsahu dotknutého výsluchu účastníka je tiež zrejmé, že odporkyňa poukázala (hoci v danom štádiu ešte nie výslovne) na spotrebiteľský rozmer prípadu a nekalé praktiky dodávateľa - právneho predchodcu navrhovateľa.

V danej spojitosti sa krajský súd plne stotožňuje s konštatovaním okresného súdu, že len samotná skutočnosť, že navrhovateľ uplatní svoj nárok podľa nariadenia č. 861/2007 s „využitím“ inštitútu zmenky neznamena, že súd nemusí (v zmysle ponímania odvolateľa úplne vôbec) reflektovať a rešpektovať svoje zákonné povinnosti v konaniach „so slabšou stranou“ - spotrebiteľom. Ako už bolo vyššie uvedené okresný súd taktiež správne zdôraznil, že v rámci politik Európskej únie je ochrana spotrebiteľov jedným z jej hlavných a trvalých cieľov, pričom táto hodnota je postavená na roveň iných hodnôt verejného poriadku.

V nemalej miere (vzhľadom ku konkrétnym okolnostiam súdeného prípadu) až účelovou a zavádzajúcou je argumentácia odvolateľa, že v prípade uplatňovania nároku zo zmenky nie je súd oprávnený prihliadnuť na kauzálny základ konkrétneho hmotnoprávneho vzťahu. Presne v opačnom duchu je totiž aj v judikatúre Európskeho súdneho dvora, resp. Súdneho dvora EÚ definovaná pre všeobecné (vnútroštátne) súdy povinnosť/nevyhnutnosť skúmať i pri nároku zo zmenky postavenie odporcu ako spotrebiteľa.

Určité nezrovnalosti a nejednotnosti v postupe a prístupe súdov Slovenskej republiky k nárokom uplatňovaným z titulu zmenky sú v súčasnosti už prekonané. Dňa 20.10.2015 bolo prijaté v tejto otázke spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR (publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 93/2015). V jeho v zmysle aj v tzv. zmenkových veciach pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednáwanej veci vyplynie konajúcejmu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ.

Okresný súd postupoval presne v zmysle uvedeného a žiadal navrhovateľa o doplnenie jeho skutkových tvrdení (zaslaním tlačiva B) tak, aby predmetný prieskum - osobitne z hľadiska spotrebiteľskej právnej ochrany - mohol vykonať. Na výzvu navrhovateľ reagoval v podstate len odmietnutím jej splnenia pri zotrvávaní na svojom (nesprávnom) názore, že pre vyhovenie jeho nároku postačuje, ak predložil zmenku; vôbec teda nereagoval na konkrétnu požiadavku súdu. Nadväzne zamietajúce rozhodnutie plne zodpovedá nariadeniu č. 861/2007; čo v odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd i jednoznačne vyjadril.

Pokiaľ okresný súd uviedol i ďalšie okolnosti zamietnutia návrhu, v zásade nad nevyhnutný rámec „iba“ (aj v širších súvislostiach) vysvetlil nedôvodnosť uplatňovaného nároku navrhovateľa. To taktiež vyvracia tvrdenie odvolateľa o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku. Navrhovateľ pritom neuvádza žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by aspoň nasvedčovali tomu, že základný právny vzťah medzi jeho právnym predchodcom a odporkyňou nebol vzťahom spotrebiteľským.

Napokon, odvolací súd sa plne stotožňuje i so záverom okresného súdu, že pôvodne uplatňovaný zmenkový úrok 0,25% denne (t.j. 91,25 % ročne) predstavuje neprimerane vysoké príslušenstvo pohľadávky, čím sa v konečnom dôsledku obchádza zákon. Argumentácia navrhovateľa, že odporkyňa podpísala takéto zmluvné dojednanie, a preto ide o prejav jej slobodnej vôle, účelovo opomína všetky skutkové súvislosti veci a je v hrubom rozpore aj s princípom dobrých mravov. V priebehu konania

i samotný odvolateľ vykonal dispoziívny úkon a žiadal pripustenie zmeny návrhu - zníženie rozsahu uplatňovaného zmenkového úroku.

Odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Napadnutý rozsudok preto vo veci samej potvrdil.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od meritórneho rozhodnutia závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporkyňa si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.